

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Kodväxling och engelska konstruktioner i amerikansvenskan

Sofia Hansson

C-uppsats, SSA136 15 hp
Ämne: Svenska som andraspråk
Termin: HT17
Handledare: Julia Prentice

Sammandrag

Syftet med denna studie är att undersöka och redogöra för i vilken utsträckning tre svenskamerikanska informanter kodväxlar och använder engelska konstruktioner när de pratar svenska. Materialet som har använts har hämtats från projektet Svenskan i Amerika och innefattar inspelade intervjuer samt frågeformulär. De tre informanter som valdes ut skiljer sig åt vad gäller både språkbakgrund och ålder, och har svenska som arvsspråk.

Analysen av kodväxlingarna baseras på strukturellt lingvistiska angreppssätt, och har gjorts genom att tematiskt dela in dem i semantiska kategorier. Detta har gjorts tillsammans med en strävan att undersöka amerikansvenskan som grundas i teorier kring konstruktionsgrammatik. Resultaten visar att både kodväxling och användning av engelska konstruktioner i svenskan förekommer hos alla tre informanter. Kodväxling av så kallade *specialiserade ord* är vanligast, följt av *vardagliga ord*. De konstruktioner som används är ungefär lika många till antalet som kodväxlingarna och är ofta, men inte alltid, likadana som sina svenska motsvarigheter.

Nyckelord: amerikansvenska, konstruktionsgrammatik, kodväxling, arvsspråk, heritage language

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
2.	Syfte och forskningsfrågor.....	2
3.	Tidigare forskning och teoriam	3
3.1.	Kodväxling	3
3.1.1.	Teorier kring kodväxling	3
3.1.2.	Sociala aspekter av kodväxling.....	5
3.1.3.	Kodväxling, lån och lånöversättningar	6
3.1.4.	Typer av kodväxling och semantisk konvergens	7
3.2.	Konstruktionsgrammatik	8
3.3.	Arvsspråk.....	9
3.4.	Svenskan i Amerika.....	10
4.	Material och metod	12
4.1.	Material.....	12
4.1.1.	Informanterna	13
4.2.	Metod.....	14
5.	Resultat	16
5.1.	Kodväxling	16
5.1.1.	Theodor.....	16
5.1.2.	Jessica	19
5.1.3.	Inger	21
5.2.	Engelska konstruktioner i svenskan.....	24
5.2.1.	Theodor.....	25
5.2.2.	Jessica	29
5.2.3.	Inger.....	30
6.	Diskussion.....	33
6.1.	Kodväxling	33
6.2.	Engelska konstruktioner i svenskan.....	35
7.	Slutsats	37
8.	Litteraturförteckning.....	39
	Bilaga 1	42
	Bilaga 2	43

1. Inledning

Flerspråkighet i dagens samhälle är snarare regel än undantag och allt fler människor lär sig svenska som andraspråk. Det är ofta den svenska som talas i Sverige av människor med andra språk som förstaspråk som vi kallar för svenska som andraspråk. En variant som inte diskuteras i lika hög utsträckning är den som talare som bor någon annanstans än i Sverige talar, till exempel i USA. Det är det den här uppsatsen kommer behandla.

Under den sista halvan av 1800-talet fram till tidigt 1900-tal flyttade ungefär 1,5 miljoner svenskar till USA (Hasselmo 1974:13). Detta innebar i slutändan att ungefär en femtedel av alla svenskar inte bodde i Sverige utan just i USA. Än idag bor individer i USA som är ättlingar till de som utvandrade för så många år sedan. Vissa är barn till de som kom från Sverige och vissa är kanske barnbarn eller barnbarnsbarn. I denna grupp finns det de som fortfarande pratar och lär sig svenska, och som således är två- eller flerspråkiga.

Ett projekt som startades 2011 och kallas för Svenskan i Amerika gjordes för att undersöka hur den svenska som talas i USA idag ser ut i relation till den svenska som talades där för 50 år sedan (Larsson et al. 2012:263). Med hjälp av materialet som samlades in i Minnesota 2011 har den här studien genomförts. De intervjuer som spelades in då ligger till grund för denna studie vars syfte är att undersöka kodväxling och användningen av engelska konstruktioner i den svenska som informanterna talar.

Den svenska som talas av svenskamerikaner idag är ett så kallat *arvspråk* (jfr Norrby 2014:4, Landqvist & Tingsell 2016:37), från engelskans *heritage language*. Det vill säga ett språk som har att göra med kulturellt arv och som inte är det officiella språket i landet (Aalberse & Muysken 2013:1) och det är detta språk som undersöks här. Uppsatsens syfte är att se på kodväxling ur ett brett perspektiv som också tillåter att man undersöker engelska konstruktioner i svenskan, vilka vanligtvis inte brukar inkluderas i termen kodväxling. Sådana konstruktioner kan vara till exempel idiomatiska uttryck direktöversatta från engelska till svenska, ord som används på ett särskilt sätt eller verb som används i svenskan på samma sätt som de används i

engelskan. För att undersöka detta används teorin om konstruktionsgrammatik, det vill säga tanken att språk istället för att vara uppdelade i två delar, ett lexikon och en grammatik, är uppbyggt ”som ett nätverk av konstruktioner” (Lyngfelt et al. 2014:269). Lyngfelt och Sköldberg (2013:78) definierar dessa konstruktioner som språkliga mönster av olika slag och menar att även ord är en typ av konstruktioner.

Ämnet är relevant på grund av det stora antal människor som faktiskt har svenska som andraspråk, däribland de informanter som är del av den här undersökningen. Intressant blir det också här då informanterna med svenska som arvspråk har begränsade möjligheter att använda och utveckla sitt språk på samma sätt som vanligen kan göras med ett språk som talas av alla i landet där man bor. Vad händer med andraspråksinläringen och användningen då?

Engelska är inte det språk som är vanligast att ha som förstaspråk när man talar svenska som andraspråk, men det är trots detta relevant att undersöka hur olika språk kan påverka varandra. Framförallt är det intressant här då någon undersökning av amerikansvenskan med fokus på vilka engelska konstruktioner som förekommer där inte har gjorts förut. Kodväxlingsforskning inom ämnet finns, och med denna studie finns ambitionen att bidra till denna.

2. Syfte och forskningsfrågor

Syftet med den här uppsatsen är att undersöka den svenska som tre informanter med amerikansvensk bakgrund talar. Undersökningen görs med avsikt att utröna vilket sätt de kodväxlar på, om något, samt om de använder sig av engelska konstruktioner i den svenska de talar. De frågeställningar som ämnas besvaras i denna uppsats är alltså följande:

1. I vilken utsträckning kodväxlar informanterna när de pratar svenska?
2. Är det möjligt att utröna mönster angående de lingvistiska kontexter som informanterna kodväxlar i? Vilka är i sådana fall dessa?
3. I vilken utsträckning använder informanterna konstruktioner från engelskan när de pratar svenska och vilken typ av konstruktioner är det de lånar?

3. Tidigare forskning och teoriram

I det här avsnittet kommer forskning och teorier kring kodväxling, konstruktionsgrammatik, arvsspråk samt svenskan i Amerika att presenteras.

3.1. Kodväxling

Det har gjorts mycket forskning kring kodväxling och i det här avsnittet kommer utvalda delar att presenteras. Olika typer av kodväxling kommer att tas upp såväl som framstående teorier inom ämnet.

3.1.1. Teorier kring kodväxling

Kodväxling är det fenomen som innebär att två eller fler språk blandas på så sätt att ett eller flera ord ibland sägs på ett annat språk än resterande konversation hålls på. Bullock och Toribio (2009:2) beskriver det såhär: ”its [codeswitching’s] linguistic manifestation may extend from the insertion of single words to the alternation of languages for larger segments of discourse”.

Poplack (1980) skriver om det hon kallar för syntaktiska restriktioner, och enligt henne finns två sådana som all kodväxling förhåller sig till. Den första kallas för morfemvillkoret och innebär att ett bundet morfem från det ena språket inte får fästas vid ett fritt morfem från det andra språket (Poplack 1980:585-586). Detta innebär att en sammansättning som *eat-iendo* med betydelsen *eating*, där första delen är ett fritt morfem från engelskan och den andra delen är ett bundet morfem från spanskan, inte är tillåtet (Poplack 1980:586).

Poplacks (1980:586) andra restriktion är ekvivalensvillkoret, vilket innebär att det bara går att kodväxla mellan två språk vid sådana tillfällen i talet då de båda språken följs åt gällande ordföljd. Det vill säga, en kodväxling kommer inte uppstå i de fall då det innebär att uttalandet blir grammatiskt felaktigt.

På samma sätt resonerar Mahootian (2005:370) som skriver att kodväxling inte innebär en tredje grammatik, utan menar att de som kodväxlar anpassar sig till den grammatik som hör till respektive språk. Pfaff (1979:314) följer samma linje och drar

som slutsats att grammatik från två språk som används hos någon som kodväxlar blandas med förutsättning av ett antal restriktioner som inkluderar bland annat strukturella och funktionella restriktioner. Sebba (2009:49) menar dock att det finns tillfällen då talare använder strukturer som inte följer grammatiken hos något av de två språk hen talar. Detta ses som en kompromiss. Sebba (2009:52) menar vidare att kodväxling kanske inte bör studeras med två separata grammatiska system i åtanke utifrån en enspråkig norm, utan istället undersökas som ett "mixed system" som kan förändras över tid, precis som vilket annat språk som helst.

En annan viktig teori rörande kodväxling är the Matrix Language Form Model (MLF), här matrisspråksmodellen, framtagen av Myers-Scotton. Modellen bygger på tre antaganden. Det första antagandet är att av de två språk som används när någon kodväxlar, så är det ena ett matrisspråk och det andra är ett inbäddat språk (Myers-Scotton 2006:243). Matrisspråket (MS) är enligt modellen det språk som är styrande och som tillhandahåller den språkliga struktur som det inbäddade språket (IS) rättas efter. Det andra antagandet gäller vilka morfemtyper som kan komma från det inbäddade språket, alla typer är inte tillåtna att användas i en kodväxlingssituation (ibid:243). Det tredje antagandet menar Myers-Scotton (2006:243) är att båda språk är aktiverade när någon använder sig av kodväxling, men matrisspråket är "always more activated".

Myers-Scottons matrisspråksmodell består av två delar, dels *morfemföljdsprincipen* och dels *systemmorfemsprincipen*. Dessa båda principer bygger på det som kallas för *blandade konstituenten*, vilka består av morfem från både MS och IS. Morfemföljdsprincipen innebär att ordföljden som gäller för blandade konstituenten är den från MS (Myers-Scotton 1993:83). Systemmorfemsprincipen innebär att systemmorfem måste komma ifrån MS (Myers-Scotton 1993:98), medan innehållsmorfem kan komma från båda språk som används. Detta innebär till exempel att innehållsmorfem från IS tar pluraländelser från MS, vilket strider mot Poplacks morfemvillkor. Poplacks (1980:586) exempel från tidigare, *eat-iendo*, är ett exempel där innehållsmorfemet kommer från engelskan och systemmorfemet kommer från spanskan. Enligt Myers-Scotton är ett sådant exempel bara möjligt om det är spanska som är MS.

En sista del som ingår i Myers-Scottons morfemsspråksmodell är *IS-hierarkihypotesen*. Denna hypotes bygger på att så kallade *IS-konstituent*er, som består av morfem endast från IS, inte kan utgöra de mest centrala delarna av en mening, till exempel subjektfras eller verbfras (Myers-Scotton 1993:144). De delarna måste utgöras av MS eller blandade konstituent

er. Den vanligaste typen av fraser som produceras i IS-konstituent

Park har i sin avhandling undersökt hur koreaner i Sverige växlar mellan koreanska och svenska. Hon använde sedan detta material för att testa Poplacks och Myers-Scottons kodväxlingsmodeller. Parks resultat visar att varken Poplacks ekvivalensvillkor eller morfemvillkor går att applicera på svensk-koreansk kodväxling (Park 2013:300-301). Kodväxlingen sker nämligen på ställen där ordföljden i koreanska och svenska skiljer sig åt, vilket inte är möjligt enligt ekvivalensvillkoret. Morfemvillkoret motsägs då delar av Parks material inte går att kategorisera som varken lån eller kodväxling. Inte heller Myers-Scottons matris

modell fungerar särskilt väl i Parks material då de IS-konstituent

er som anses bidra med perifer information enligt modellen i själva verket bidrar med central information i Parks material.

3.1.2. Sociala aspekter av kodväxling

Förutom de teorier om kodväxling som redan har tagits upp och som hanterar grammatiska aspekter, finns även teorier som berör sociala aspekter, några av dessa kommer att tas upp här.

Auer (1995:125) menar att kodväxling kan vara *diskursorienterad* eller *preferensorienterad*. Diskursorienterad kodväxling förekommer då talaren anpassar sig efter byte av samtalsämne, vem hen samtalar med och vad de gör tillsammans till exempel. Preferensrelaterad kodväxling har att göra med vilket språk talaren föredrar, men också vilket språk hen uppfattar att samtalspartnern föredrar. Clyne (2003:45) föreslår att val av språk påverkas av domäner, och att olika språk kan användas för att exempelvis prata om fritidsintressen och arbete. Till sist kan språkval även uttrycka solidaritet med en viss grupp eller användas för att utesluta någon (Clyne 2003:45).

Enligt Alfonzetti (1998:186-198) kan användningen av kodväxling ha en mängd olika funktioner, det kan till exempel användas för att rätta sig själv eller för att man inte kan hitta rätt ord. Vidare skriver hon att det används i berättandet av historier för att citera eller för att understryka något som hänt bland annat.

Till sist inför Blom och Gumperz (1972:425) begreppen *situationell kodväxling* och *metaforisk kodväxling*. Den förra innebär ”a direct relationship between language and the social situation” (ibid. 1972:425) och Blom och Gumperz skriver att olika situationer kräver olika språkbruk och dessutom att olika situationer tillåter olika mycket frihet för deltagarna när det kommer till språkanvändning. Det senare begreppet beskriver att olika språk kan användas för olika samtalsämnen, eller för att betona ett byte av samtalsämne (Blom & Gumperz 1972:409). Bell (1984:167) betonar vikten av att vara medveten om hur talare anpassar sig efter vem eller vilka det är som lyssnar och menar att talare så långt som möjligt försöker läsa av personen hen samtalar med för att så väl som möjligt kunna anpassa nivå och stil.

3.1.3. Kodväxling, lån och lånöversättningar

Det är inte helt enkelt att göra en tydlig distinktion mellan det som räknas som kodväxling och det som räknas som lån då en talare växlar mellan olika språk. Trots detta har försök gjorts att särskilja de båda från varandra.

Poplack definierar kodväxlingar som instanser där ord som integreras behåller sin fonologiska, morfologiska och syntaktiska form (1980:584). Ett ord som integreras i det mottagande språket på så vis att det till exempel får en annan verbändelse och ett annat uttal än ursprungligen anses vara ett lån. Det är denna definition som kommer att användas i den här uppsatsen. I många fall kan det också vara så att något som från början är en kodväxling senare övergår till att bli ett lån. I kontrast till Poplacks definition menar Myers-Scotton att även ett ord som morfologiskt och syntaktiskt har integrerats i det mottagande språket kan räknas som kodväxling, och är på så vis lika lån (2013:258).

Något som skiljer sig lite från både lån och kodväxlingar men som ändå är relevant här är *lånöversättningar*. En lånöversättning är något som uttrycks på basspråket, det vill säga, det är inte fråga om att växla mellan språk. Myers-Scotton

(2013:218) förklarar detta som att det inte är ordets fonologiska form som lånas, utan dess översättning. Hon ger som exempel engelskans *skyscraper* som på franska har blivit *gratte-ciel* vilket betyder ungefär *skrapa himmel*, vilket också stämmer överens med det svenska ordet *skyskrapa*. Backus and Dorleijn (2009:85) skriver ”The source of a multi-word loan translation is generally a conventional phrase or expression that is translated along with some or all of its structural features”. Detta innebär således att lånöversättningar kan vara både enstaka ord, som ovan, men också hela fraser och idiomatiska uttryck.

3.1.4. *Typer av kodväxling och semantisk konvergens*

Det finns två typer av kodväxling som är relevanta för den här studien och som kommer att beskrivas här. Dessa är *intersentiell kodväxling* och *intrasentiell kodväxling*. Till sist är även *semantisk konvergens* av intresse här då det också är något som förekommer hos två- och flerspråkiga individer och kommer därför att tas upp.

Intersentiell kodväxling är den typ av kodväxling som sker *mellan* meningar (Myers-Scotton 2006:239). Det vill säga, först sägs en mening på det ena språket för att därefter följas av en mening på det andra språket. Språken blandas alltså inte ett ord åt gången här, utan en mening åt gången.

När två språk används *inom* en och samma mening kallas det för intrasentiell kodväxling (Myers-Scotton 2006:240). Den här typen av kodväxling kan handla både om att byta ut ett ord åt gången eller flera ord åt gången, så länge det sker inom samma mening.

Semantisk konvergens är det fenomen som innebär att betydelsen hos ett ord på till exempel engelska, tillskrivs ett ord som på svenska låter ungefär likadant (Larsson et al. 2012:276). Larsson et al. tar upp exemplet *rätt* som används i betydelsen *precis*, vilket tros komma ifrån engelskans *right* (2012:277).

3.2. Konstruktionsgrammatik

Ett av de mest använda citaten när det kommer till att definiera konstruktioner är Goldbergs (2013:17) ”Constructions are defined to be conventional, learned form-function pairings at varying levels of complexity and abstraction”. Lyngfelt och Forsberg (2012:7) menar att språk ofta ses som uppdelade i flera delar, en del för grammatik och en del för lexikon. När man använder sig av konstruktionsgrammatik ser man ingen sådan uppdelning utan man inriktar sig istället på ”förbindelser mellan form och innehåll (ibid:7).

Två exempel på konstruktioner som finns i svenskan är [i ADJEKTIV-aste laget] som bildar uttryck som *i dyraste laget* och *i kallaste laget*, samt [X och X] som bildar uttryck som *varm och varm*, *ledsen och ledsen* och *ny och ny* (Lyngfelt & Sköldberg 2013:76). Som det går att se i exemplen är det möjligt att fylla i dem med olika ord, vilket inte är möjligt med alla konstruktioner. Man kan dela in konstruktioner i fyra typer enligt följande: *fyllda och fixerade*, *fyllda*, *delvis flexibla*, *partiellt schematiska* och *fullt schematiska* (Lyndfelt et al. 2013:271). Det som skiljer de olika typerna åt är hur varierbara de är, det vill säga om man som talare kan förändra dem på något sätt eller om de är fasta uttryck. Lyngfelt och Wide (2014:3) menar att ”[...] the constructions are the patterns, not the expressions as such”. Konstruktioner begränsas inte till enbart fasta eller varierbara uttryck utan inkluderar även till exempel individuella ord (Loenheim et al. 2016:329).

Det faktum att språkanvändare har konstruktioner i sitt mentala lexikon kan tänkas förenkla uppgiften att föra ett samtal och uttrycka sig, eftersom att det på så vis går snabbare att formulera sig när vissa delar redan är klara att använda (Goldberg 2013:26). Hammarberg (2014:7-8) menar att ju fler gånger en talare hör eller använder en konstruktion, desto snabbare kommer de därefter att gå att ta fram den konstruktionen ur sitt minne. Dessutom finns det indikationer på att förstaspråkstalare använder fler färdiga uttryck än språkinlärare, vilket enligt Loenheim et al. (2016:332) ibland gör förstaspråkstalets språkbruk mer effektivt än det hos någon som är i processen att lära sig ett språk.

Forskning kring kodväxling (se vidare 3.1.1.) har visat att så kallade *hybridsystem* kan uppstå när två språk används tillsammans, på så sätt att uttryckssätt skapas som

bara fungerar inom det nya systemet, och inte i de två originalspråken (Sebba 2009:52). Sebba (2009:52) menar att kodväxling kanske bör studeras som ett eget unikt system som kan förändras över tid, och inte som två separata system. Kanske går detta att applicera även på en konstruktionsgrammatisk teori kring flerspråkighet. Även där bör två system kunna blandas då konstruktioner ur två eller fler språk finns tillgängliga för språkanvändaren.

3.3. Arvsspråk

Termen arvsspråk (på engelska *heritage language*) tolkas olika bland olika forskare och har således en del olika definitioner. De flesta forskare är dock eniga om att ett arvsspråk är ett språk som för talaren har anknytning till hens kulturella arv samt att språket inte är majoritetsspråk i landet (Aalberse & Myusken (2013:1). Aalberse & Myusken (2013:3) sammanfattar de definitioner som finns och föreslår att ett arvsspråk är ett språk som talas i hemmet, inte är ett majoritetsspråk i landet, man lär sig i en naturlig miljö när man är barn, har kulturellt värde för talaren, har en lång historia i landet där talaren bor och att det används tillsammans med människor som har liknande bakgrund.

Bland människor som har ett arvsspråk kan kompetensnivån i språket variera mycket. Där vissa inte talar språket men förstår det när de hör det, kan andra ha uppnått en avancerad nivå både skriftligt och muntligt (Montrul 2010a:5). Montrul (2010b:294) menar att talare av ett arvsspråk sällan utvecklar ett akademiskt språk på grund av att de som barn inte lär sig det i skolan och således inte får det stöd som skulle krävas för att nå den färdighetsnivån. Vidare menar Montrul (2010a:6) att en del arvsspråkstalare har luckor i sitt ordförråd och att de ibland har svårt att hitta ord som de sällan får tillfälle att använda.

Termen arvsspråk är relevant här då den svenska som undersöks här är ett arvsspråk för informanterna. De definitioner som presenterats tidigare passar inte alla in på talarna i den här undersökningen, men varje talare har något som gör hen till en talare av ett arvsspråk.

3.4. Svenskan i Amerika

Hedblom bestämde sig på 1960-talet för att undersöka den svenska som talades i USA under den tiden, och spelade under flertalet resor in mer än 550 personer som talade flera olika varianter av svenska med olika mycket inblandning av engelska (Hedblom 1968:105). Syftet med Hedbloms resor var dels att spela in och bevara det sätt amerikansvenskarna talade på, då det både hade drag av en svenska som inte längre användes i Sverige, samtidigt som den hade genomgått vissa förändringar i form av till exempel lån från engelskan, och till sist ville han också samla in information angående det liv amerikansvenskarna hade levt när de först anlände till USA (Hedblom 1963:48–49).

På vissa ställen dit de svenska immigranterna flyttade startade de egna skolor och undervisningen hölls på svenska, vilket således var det viktigaste språket. Det såg ut på det här sättet fram till 1920-talet. Trots svenskans starka position i samhället menar dock Hedblom att det inte gick att undvika engelskans påverkan genom exempelvis lån (1965:141).

Hedblom fann att de ord som ofta lånades in i svenskan var sådana som beskrev fenomen de inte hade stött på tidigare, vilket kunde vara till exempel *railroad* och *train* (1968:109). Vidare integrerades ofta de engelska lånen fonetiskt och morfologiskt, även om lån som var mer tillfälliga behöll sin engelska form (Hedblom 1968:110). Hedblom fann också att talarna av amerikansvenska ibland saknade ordförråd i vissa områden och att de således inte kunna prata om dessa ämnen på svenska (1968:111). Till sist hände det också att amerikansvenskarna använder det engelska mönstret *you know* översatt till svenska och att engelska mönster dyker upp i påhågsfrågor, till exempel *är det inte?* från engelskans *isn't it?* (Hedblom 1968:111).

Hasselmo har också undersökt amerikansvenskan samt använt sig av Hedbloms material för att kunna beskriva och dra slutsatser kring språkanvändningen. Hasselmo gör i sin skildring skillnad på vad han kallar för *funktionell språkväxling* och *urspårnning*, där den första innebär att en enda *enhet* inkluderas från det andra språket på ett mer eller mindre medvetet sätt, medan det senare innebär att en *sträng* från det andra språket inkluderas och kan utlösas genom en *funktionell språkväxling*

(1974:115). Han menar alltså att användningen av ett ord på engelska kan komma att utlösa ett språkbyte som inte var tänkt från början. Olika aspekter som kan utlösa språkväxling är enligt Hasselmo deltagarnas språknivå samt attityder, såväl som val av samtalsämne och den omgivning samtalen tar plats (1974:126-127).

Hasselmo menar att engelska ord kan användas i amerikansvenskan på olika sätt, antingen genom att det används i sin engelska form, eller genom att det *kopieras* och på sått sätt sägs på svenska (1974:136). Exempel på detta från Hasselmo är engelskans *line* (i betydelsen *gräns*) som genom kopiering blir *lina*, eller engelskans *graveyard* som efter kopiering blir *gravgård*. Så kallade anglicismer är ett liknande koncept, men ett där det har skett förskjutningar i betydelsen hos vissa ord (Hasselmo 1974:84). Exempel på sådana förskjutningar är *se* i betydelsen *träffa* och *leva* i betydelsen *bo*.

Som nämndes i inledningen ligger materialet från projekten Svenskan i Amerika till grund för den här studien, och några av de resultat som Larsson et al. har hittat kommer att presenteras här.

Larsson et al. föreslår efter att ha undersökt amerikansvenskan att det finns vissa drag i denna som skulle kunna ses som en så kallad *amerikasvensk standard* (2012:276). Dessa drag är användningen av *rätt* i betydelsen *precis* samt *just* i betydelsen *bara*. Vidare används *för* i betydelsen *i* för att beskriva förfluten tid, till exempel *för tre år* (Larsson et al. 2012:277). Även orden *här* och *där* används på ett speciellt sätt i amerikansvenskan, och ges en vidare betydelse som också kan inkludera *hit* och *dit* (Larsson et al. 2015:377).

Larsson et al. menar att amerikansvenskan som talas nu skiljer sig från den som Hedblom och Hasselmo beskriver i det att samma ord inte längre används och att den ”standardlika” amerikansvenskan har försvunnit, vilket de menar beror på att svenskan inte längre används i samhället och att talarna således oftast har begränsad input (2015:379).

4. Material och metod

4.1. Material

Det material som har använts i genomförandet av den här studien är material insamlat i Minnesota åren 2011–2012 av Larsson et al. för projektet *Svenskan i Amerika*. Materialet samlades in med syftet att kunna jämföra den svenska som talas i USA idag med den som talades på sextiotalet (Larsson et al. 2012:263). Det var 45 personer med olika språkbakgrund och kopplingar till Sverige som intervjuades (Larsson et al. 2012:265). Något som alla informanterna har gemensamt är dock att det är engelska som är deras starkaste språk (Andréasson et al. 2011:84).

Under materialinsamlingen samlades fyra typer av material in, och två delar av dessa har använts i den här studien. De fyra typer av material som samlades in var fria inspelningar med intervjuinslag, mer styrda inspelningar där informanterna fick beskriva en bildserie som de också fick svara på frågor kring, muntliga grammatiska bedömningar samt ett frågeformulär (Larsson et al. 2015:361).

Den ena delen av materialet som har använts i den här studien är fria inspelningar. De fria inspelningarna har olika mycket styrning från intervjuaren, men enligt Larsson et al. (2015:361) var tanken att den som intervjuade skulle ta så lite plats som möjligt. Detta uppfylls i intervjuerna som har använts här. Intervjuaren ställde olika många frågor i de olika intervjuerna beroende på hur självgående den intervjuade var i samtalet. Informanterna fick också fler frågor om något särskilt intressant dök upp i deras berättelse och om något de sa behövde förtydligas. De skiljer sig också åt något avseende längd och rör sig mellan 39 och 60 minuter. Intervjuernas innehåll fokuserar främst på informanternas liv och förhållande till svenskan.

Den andra delen av materialet som var relevant för undersökningen var frågeformulären informanterna fick fylla i. Den typ av frågor informanterna stötte på där behandlade till exempel språkbakgrund, föräldrars och mor- och farföräldrars språkbakgrund samt i vilken utsträckning de använder svenskan och tillsammans med vem detta sker. Informanterna hade i frågeformuläret även möjlighet att fylla i övrig information i det fall de ville nämna något som inte innefattades av de övriga frågorna.

Frågeformuläret innehåller både frågan ”Vilket av språken ovan föredrar du?” och ”Föredrar du att tala svenska eller engelska?”. På den första frågan väljer informanten mellan de språk hen tidigare angivit att hen behärskar. På fråga två kan informanten välja *svenska*, *engelska* eller *båda*. De båda frågorna är lika och det går inte att veta hur informanterna har tolkat dem, men svaren på de båda skiljer sig ibland åt hos informanterna.

4.1.1. Informanterna

Informanterna i den här undersökningen heter Theodor, Jessica och Inger, och dessa namn är fingerade. De är alla tre svenskamerikaner, men deras språkliga bakgrund och ålder varierar. Intervjuerna genomfördes åren 2011–2012. Informanterna valdes ut på grund av de stora skillnader som finns i både ålder och språkbakgrund, det vill säga hur och när de har lärt sig svenska.

4.1.1.1. Theodor

Theodor föddes år 1922 i Minnesota. Föräldrarna föddes också i USA men pratade svenska i hemmet när Theodor växte upp. Han lärde sig engelska och svenska samtidigt och talade båda språken under sin uppväxt. Vid intervjutillfället angav han att han inte använder svenskan särskilt ofta längre, men att han skriver julbrev på svenska varje år. Theodor skriver i frågeformuläret att han använder engelskan mest och att det är språket han tänker på som sitt modersmål. Men han skriver också att av de båda språken är det svenska han föredrar, både när det kommer till att tala och överlag. Intervjun flyter på utan problem och Theodor tycks sällan ha svårigheter att hitta de ord eller uttryck han söker.

4.1.1.2. Jessica

Jessica föddes år 1983 i Minnesota. Varken hennes mamma eller pappa pratar svenska och hon hade heller inga andra släktingar i USA under uppväxten som talade svenska. Däremot kom hennes farmors föräldrar från Sverige, och det var de som flyttade till USA. Hon började lära sig svenska när hon var åtta år genom ett sommarläger med inriktning på språk. Hon uppskattar att hon blev flytande i svenska när hon var 17 år

och hon har spenderat ett år i Sverige under sin gymnasietid. Jessica anger i frågeformuläret att hon använder svenska varje vecka både i tal och skrift och att hon föredrar att prata både engelska och svenska. På frågan om vilket språk hon föredrar anger hon engelska, eller svenska när hon är i Sverige. Hon skriver också att hon märker att ju längre tid som går efter det året hon spenderade i Sverige desto mer blandar hon svenska och engelska med personer som kan båda språken. I intervjun berättar hon också att vissa ämnen, som till exempel hennes jobb, är svåra att prata om på grund av att hon gör det så sällan. Intervjun flyter på bra och Jessica har sällan problem att hitta de ord hon söker.

4.1.1.3. *Inger*

Inger föddes år 1969 i Chicago. Hennes pappa var svensk och emigrerade till USA på 1950-talet, men det talades mest engelska i hemmet när hon växte upp. Hon är den enda i syskonskaran som pratar svenska. Inger lärde sig sin svenska delvis under uppväxten men allra mest under det år då hon studerade i Sverige och läste kurser i svenska där. I frågeformuläret anger hon att hon pratar svenska varje vecka och då ibland med sina barn, även om hon förklarar under intervjun att det känns mer naturligt att prata engelska med dem. Hon anger också att hon läser på svenska varje vecka men bara använder språket i skrift någon gång ibland. På frågan vilket språk hon föredrar skriver hon engelska, men på frågan vilket språk hon föredrar att tala anger hon *båda*. Samtalet flyter på bra även om Inger ibland behöver en stund för att finna de ord hon söker.

4.2. Metod

Metoden för den här studien är kvalitativ då urvalet är för litet för att det ska vara meningsfullt att undersöka materialet kvantitativt. Det är en fallstudie som enbart innehåller tre informanter och gör en djupgående undersökning i deras språkbruk. Först valdes tre informanter ut med anledning av deras mycket olika bakgrund, både vad gäller språk men också ålder och livserfarenheter.

Först tittade och lyssnade jag igenom de tre intervjuerna medan jag antecknade intressanta passager med avseende på kodväxlingar och eventuella engelska

konstruktioner. För att få en tydligare bild av informanternas språkbruk valde jag sedan att transkribera intervjuerna i sin helhet. På så sätt hoppades jag få en djupare inblick i materialet och samtidigt försöka säkerställa att ingenting med relevans för studien skulle missas.

För att ge transkriptionerna tydlighet och konsekvens användes en modell av Linell (2011). I och med att fokus ligger på informanternas sätt att uttrycka sig snarare än samtalsstrukturen som sådan har symboler för till exempel överlappande tal och intonation utslutits ur transkriptionerna såväl som symboler som indikerar hur snabbt eller långsamt någonting sägs. En transkriptionsnyckel (se Bilaga 1) användes för att transkribera intervjuerna (jfr Linell 2011:139). Transkriptionerna följer i mångt och mycket skriftspråket men i de fall informantens eller intervjuarens uttal tydligt skiljer sig från detta anges det. Det kan gälla ord som *e* istället för *är* och *mycke* istället för *mycket* (jfr Linell 2011:147). Vidare anges så kallade tvekljud, det vill säga, när talaren tvekar eller funderar. Dessa typer av ljud anges till exempel som *ehm*, *uhm* eller *hm* (jfr Linell 2011:146).

I transkriptionerna används första bokstaven i informanternas fiktiva namn för att indikera att det är de som pratar. För intervjuerna, som ofta är två, används beteckningarna *I1* och *I2*. Den intervjuare som får beteckningen *I1* är den som är mest drivande i intervjun medan *I2* tilldelas den intervjuare som håller sig mer i bakgrunden. Beteckningarna avser således inte samma person varje gång då det varierar vem som är mest drivande i intervjun.

Det transkriberade materialet gick igenom och förekomsterna av kodväxlingar och användning av konstruktioner ur engelskan delades tematiskt in i olika semantiska kategorier. De kategorier som togs fram för kodväxlingarna var *nationer och nationaliteter*, *specialiserade ord*, *flerordssekvenser* och *vardagliga ord*. De kategorier som användes för att beskriva användningen av engelska konstruktioner är individuella för varje informant på grund av den variation som finns där.

För att säkerställa att de konstruktioner som hittades i informanternas tal och som inte verkade etablerade i svenskan och kunde antas komma från engelskan verkligen gjorde det, användes en engelskspråkig korpus, Corpus of Contemporary American English (COCA). Vidare användes även enspråkiga engelska online-ordböcker.

5. Resultat

Resultaten i det här avsnittet kommer presenteras i två sektioner. Först kommer informanternas kodväxling presenteras, och därefter kommer sektion två där informanternas användning av engelska konstruktioner kommer att presenteras. Resultaten följer ordningen Theodor, Jessica och till sist Inger.

5.1. Kodväxling

Kodväxlingarna som förekom i materialet delades in i fyra kategorier och presenteras här nedan i tabell 1, i frekvens för varje informant, samt med exempel för tydlighet. Därefter följer mer detaljrika redogörelser för var och en av informanterna. Alla de kodväxlingar som förekommer i materialet redovisas inte här, men de går att hitta i sin helhet i bilaga 2.

Tabell 1 Fördelning av kodväxlingar mellan informanter och kategorier

	Nationer och nationaliteter	Specialiserade ord	Flerords- sekvenser	Vardagliga ord	Totalt
Theodor	2	9	2	6	19
Jessica	-	5	1	4	10
Inger	2	8	5	6	21
Totalt	4	22	8	16	50
Exempel	Cameroon Mexicans	Enviral myocharditis, immersion, decoy	Catch him in the act, like outdoor games, copy some	Generation, miles, dollars	

5.1.1. Theodor

Theodor kodväxlar enstaka ord åt gången vid alla tillfällen utom två där han använder ett längre uttryck på engelska. Vid andra tillfällen blir det två ord som kodväxlas men dessa är då sammansatta ord och måste därför förekomma tillsammans. Theodors

kodväxling har delats in i fyra olika kategorier baserat på de kodväxlingar han gör. Dessa är *nationer och nationaliteter*, *specialiserade ord*, *flerordssekvenser* och *vardagliga ord*. Till sist är kodväxlingen han använder intrasentiell vid alla tillfällen utom två där den är intersentiell. Det totala antalet kodväxlingar är 19 stycken.

5.1.1.1. *Nationer och nationaliteter*

Den typ av kodväxling som förekommer här har med namn på länder och namn på invånare i de länderna att göra. Ett exempel på detta är när han berättar om sina vänner från Kamerun. På samma sätt pratar han om *Cameroon* och *West Africa* vid flera tillfällen under intervjun.

Exempel 1. Cameroonian (46:57)

- 01 T å ja brukade visa till mina unga **cameroonian** vänner
- 02 dikter som ja hade översatt å så
- 03 då ja höll på me de på samma tid

5.1.1.2. *Specialiserade ord*

Bland de specialiserade ord som Theodor använder under intervjun räknas sådana in som sällan förekommer i vardagligt tal och som man kan tänka sig skulle kräva någon typ av specialiserat ordförråd för att känna till på svenska. Detta är den största gruppen av kodväxlingar hos Theodor, han använder den här typen av ord 9 gånger.

Ord som passar in i denna kategori är till exempel *poacher*, *orderly* och *plant*. Ett exempel på den här typen av kodväxling följer här, där han berättar om en dikt av Dan Andersson.

Exempel 2. Poacher (47:09)

- 01 T å den av Dan Anderssons som de älskade mest
- 02 de var tjuvskytten
- 03 du vet (...) **poacher**
- 04 I ja

Det som är mest intressant med den här kodväxlingen är det faktum att innan informanten nämner det engelska ordet *poacher* säger han det precis innan på svenska,

alltså *tjuvskytte*. Det är därför inte en kodväxling som görs på grund av att han inte kunde komma på det svenska ordet just då, utan verkar snarare bottna i att han försöker förtydliga för intervjuaren vilken dikt han menar.

5.1.1.3. *Flerordssekvenser*

Flerordssekvenser är ovanliga i Theodors intervju och det dyker bara upp 2 stycken. Dessa är *we're hanging out* och *copy some*. Det första uttrycket används för att han enligt egen utsago inte riktigt vet hur man ska uttrycka samma sak på svenska. Det andra uttrycket inkorporeras i en mening utan övriga kommentarer. Där handlar det om dikter han har skrivit och som det finns möjlighet att få kopior på. Nedan följer ett utdrag ur den berättelsen, vilket följer direkt efter frågan om han själv skriver dikter.

Exempel 3. Copy some (40:52)

- 01 T å ja ja har
- 02 de flesta av dem har att göra me Etiopien
- 03 me olika händelser
- 04 ja vet inte om ni har intresse för de
- 05 då ska ni få **copy some**

5.1.1.4. *Vardagliga ord*

Kodväxling med så kallade vardagliga ord är den näst vanligaste typen av kodväxling i Theodors intervju och det förekommer vid 6 olika tillfällen. I exempel 4 berättar Theodor om ett tillfälle då han körde bil i Sverige och blev stoppad i en kontroll.

Exempel 4. License & passport (37:30)

- 01 T å ja hade (...) vi hade tysk **license**
- 02 I ja just de
- 03 T på på bilen
- 04 ja hade en etiopiskt kökort
- 05 å **USA passport**

I det här utdraget kodväxlar Theodor således två gånger när ha berättar om vilken typ av identitetshandlingar och vilken typ av bil han körde. Förutom att säga orden *license* och *passport* på engelska så bokstaverar han *USA* på engelska.

Vid ett annat tillfälle berättar han om nära vänner och hur länge de arbetade i Etiopien, vilket redovisas i exempel 5.

Exempel 5. Until (06:05)

- 01 T åh eh kanske
- 02 ja flera som blev våra bästa vänner
- 03 de va ett par som hette Per å Valborg
- 04 som reste ut till Etiopien först nittonhundratjugo
- 05 å dem arbetade där för de flesta **until** nittonhundrasjutti

Theodor berättar alltså om sina vänner och att de arbetade och levde i Etiopien fram till 1970, vilket han uttrycker med det engelska ordet *until*.

5.1.2. Jessica

Jessica gör totalt 10 kodväxlingar under sin intervju. Hon kodväxlar enstaka ord åt gången, men då dessa ofta är sammansatta ord blir det två ord på grund av att man i engelskan generellt inte kan skapa sammansatta ord som man kan i svenskan. Vid ett tillfälle använder hon sig av en flerordssekvens. Alla kodväxlingar sker intrasentiellt utom en som är intersentiell. Jessicas kodväxling har delats in i kategorierna *specialiserade ord*, *flerordssekvenser* och *vardagliga ord*.

5.1.2.1. Specialiserade ord

De specialiserade ord Jessica använder sig av rör uteslutande skolans värld eller hennes arbete. Den här typen av kodväxlingar är den vanligaste i hennes intervju och förekommer 5 gånger. I exempel 6 berättar hon om ett sommarläger hon var på som tonåring för att lära sig svenska.

Exempel 6. Credit (01:54)

- 01 J å dom sista tre somrarna va ja där i fyra veckor
- 02 å då va de (...)
- 03 man får **credit** på gymnasiet för de
- 04 så de e lite mer som skola

I det här exemplet berättar hon alltså att man genom att vara på sommarlägret och lära sig svenska får kurspoäng som räknas i skolan sedan. Ordet för sådana kurspoäng är på engelska *credit*. Ett annat skolrelaterat ord som förekommer i intervjun är *elementary school* som på svenska motsvarar *grundskola*, vilket också är ett ord hon använder medan hon pratar.

I följande exempel pratar Jessica om sitt jobb och vad hennes arbetsuppgifter är.

Exempel 7. Graphic design (09:26)

- 01 J uhm å just nu vi håller på å bygga the Nelson cultural centre
- 02 så de e information om de
- 03 de e lite design **graphic design**
- 04 uhm vykort å annonser
- 05 uhm de e uhm ja pratar inte så ofta om mitt jobb på svenska

5.1.2.2. Flerordssekvenser

Den enda flerordssekvensen som förekommer i Jessicas intervju är en där hon förklarar vad man normalt sett gör på en släktträff. I exempel 8 förklarar hon först med ordet *lawn games* vad man gör, för att sedan fortsätta till en flerordssekvens.

Exempel 8. Like outdoor games (20:10)

- 01 J ja man spelar lawn games
- 02 typ kubb å
- 03 fast vi spelar inte kubb men
- 04 uhm **like outdoor games**

Ordet *like* som används av Jessica i det här exemplet kan sägas betyda ungefär *typ* i det här sammanhanget. *Typ* är även ett ord vilket hon både kan och använder tidigare

i exemplet, men som av någon anledning här blir ersatt med den engelska motsvarigheten.

5.1.2.3. *Vardagliga ord*

Den här kategorin är näst vanligast hos Jessica med 4 förekomster. De ord som inkluderas här är *miles*, *ten*, *lawn games* och *trilogy*. Nedan följer ett exempel där hon först kodväxlar för att sedan snabbt rätta sig själv.

Exempel 9. Ten & miles (26:15)

- 01 J å sen måste man åka till Forest Lake
 02 som e ungefär **ten** tio **miles** ifrån Scandia
 03 för å gå i skolan

Här säger Jessica alltså först *ten* men ändrar sig snabbt till *tio*. Därefter följer ordet *miles*. En mile motsvarar 1609 meter vilket kan förklara varför hon inte vid detta tillfälle snabbt konverterade avståndet till en annan enhet.

5.1.3. *Inger*

Inger kodväxlar 19 gånger under sin intervju, och är den av informanterna som använder störst antal flerordssekvenser. Alla kodväxlingar utom 2 är intrasentiella och de resterande är intersentiella. Ingers kodväxling har delats in i kategorierna *nationaliteter*, *specialiserade ord*, *flerordssekvenser* och *vardagliga ord*.

5.1.3.1. *Nationaliteter*

Den här kategorin är förhållandevis liten men dyker ändå upp några gånger. Ord som dessa finns även representerade i de flerordssekvenser Inger använder sig av när hon kodväxlar. Ord i den här kategorin inkluderar till exempel ord som *Mexicans* och *Swedish Americans*.

I exempel 10 pratar Inger om skillnaden mellan det svenska och det svenskamerikanska och nationalitetsord på engelska förekommer då.

Exempel 10. Swedish Americans (30:00)

- 01 I å att de e de e nånting som e annorlunda
- 02 de e inte samma sak
- 03 å de e ja tror de e för många som är
- 04 sån **Swedish Americans** på tredje eller fjärde uhm generation
- 05 att uhm vad ska man säga
- 06 att uhm kulturen å traditioner de stoppar i tiden för dom

Lite tidigare i samtalet använder Inger ordet *svenskamerikansk* för att beskriva något, så det är således inte så att hon inte kan uttrycket på svenska, men i det här utdraget används det på engelska.

5.1.3.2. Specialiserade ord

Gruppen specialiserade ord är den största hos Inger med 8 förekomster. Ord som hamnar i den här kategorin är till exempel *tool and die maker*, *curator* och *decoy*. I exempel 11 berättar Inger om det luciatåg hon är ansvarig för på sitt jobb varje år.

Exempel 11. Lead star boy (24:26)

- 01 I å sen har vi uhm ja stjärngossar
- 02 men så har vi en som vi kallas för **the lead star boy**
- 03 så de e en sak som ja gjorde när ja kom hit
- 04 att de e alltid jättemycke för tjejer
- 05 å sen grabbarna dom va bara me

I den här passagen beskriver Inger luciatåget och vilka som är med. *The lead star boy* som hon refererar till är ungefär som lucian, men en stjärngosse-ekvivalent. Detta är inte ett koncept som finns i Sverige och därför inte heller något vi har ett ord för i svenskan, men det bör bli ungefär *huvudstjärngossen*. Begreppen *lead star boy* och *head star boy* står för 3 av 8 förekomster av specialiserat vokabulär hos Inger.

I exempel 12 berättar Inger om sitt jobb och sina arbetsuppgifter

Exempel 12. Curator & youth and family coordinator (09:49)

- 01 I som sköter uhm föremål å utställningar å så vidare
 02 de e sånt vi kallas för **a curator**
 03 I1 a just de
 04 och som pedagog va e ditt största
 05 va e de mesta du gör där?
 06 I asså ja e sån här
 07 ja e **youth and family program coordinator**
 08 så va e de barn å ung nä barn ungdom å familjer
 09 a ja vet inte

Innan utdraget ovan börjar har samtalet handlat om att vara intendent på ett museum, vilket Inger här istället benämner som *curator*. Hon går sedan vidare och berättar att hon är koordinator för programmet för ungdomar och familjer, vilket hon väljer det engelska ordet för. Vi kan se i slutet av utdraget att hon försöker säga det på svenska efteråt, men att det är svårt att formulera.

5.1.3.3. Flerordssekvenser

Inger är den informant i studien som använder störst antal flerordssekvenser i sin intervju och det förekommer 5 gånger. Ett exempel är när hon pratar om vilka svenska högtider som firas där hon bor.

Exempel 13. Lucia & midsommar (22:13)

- 01 I uhm de e inte många som äter kräftor
 02 så då har man
 03 vi har kräftskivor här men
 04 folk tycker att de e sådär lite konstigt
 05 uhm **yeah (...)** so **I would say** lucia å midsommar

Ytterligare ett exempel på en flerordssekvens uppkommer när Inger ska berätta att där hon bodde förut var det viktigt att veta var människor kom ifrån. I exempel 14 förklarar hon skillnaden mellan att bo i Chichago och i Minnesota.

Exempel 14. Philippines & South America (07:55)

- 01 I i Chicago de e väldigt viktigt att man vet varifrån kommer man
 02 om man kommer från **Philippines southern Sweden**
 03 **or South America or wherever**
 04 men om man är här uppe i Minnesota
 05 där märks man inte så mycket
 06 man säger inte så mycke

5.1.3.4. Vardagliga ord

De vardagliga orden är den näst största gruppen av Ingers kodväxlingar och den typen av ord förekommer 6 gånger. Ord i den här gruppen inkluderar till exempel *international students*, *southern* och *generation*.

Ett exempel på när Inger använder kodväxling för vardagliga ord är i exempel 15. Där är en passage där hon berättar om vad hon gjorde under året hon bodde i Sverige och hur hon lärde sig mer svenska.

Exempel 15. International students (04:47)

- 01 I så när ja var i Sverige då fick ja läs läsa
 02 å då fick ja jobba
 03 så ja jobbade me Vidala nation i Uppsala
 04 så då var de nånting mer som ja gör där
 05 så ja var inte me alla sån här **international students**
 06 men ja va tillsammans me ganska många svenskar heltid

5.2. Engelska konstruktioner i svenskan

I den här sektionen av uppsatsen kommer de engelska konstruktioner som användes av informanterna när de pratade svenska att tas upp. Resultatet för informanterna presenteras en åt gången och med olika kategorier för varje informant. Detta beror på att de konstruktioner de använde sig av är så olika till sin natur, och därför svåra att kategorisera på ett enhetligt sätt.

5.2.1. Theodor

I intervjun med Theodor använder han sig av någon typ av engelsk konstruktion i sin svenska vid 21 tillfällen. Det är konstruktioner av olika typer och inkluderar kategorierna *idiomatiska uttryck* och *prepositioner*.

5.2.1.1. Idiomatiska uttryck

Vid två tillfällen under intervjun använder sig Theodor av uttrycket *en översvämning av känslor*. Detta är inte ett uttryck som typiskt används i svenskan men det är inga problem att förstå vad han menar. På engelska är uttrycket *flood of emotions* och kan också användas med andra ord än *emotion*, till exempel *sadness* eller *anger*, men dessa är inte lika vanliga. Theodor har alltså direktöversatt uttrycket till svenska.

I exempel 16 sätts detta uttryck in i ett sammanhang för att tydliggöra. Theodor pratar om sin relation till en känd julsång.

Exempel 16. Flood of emotions (18:48)

- 01 T å du vet (...) kören var bakom i eh i körkan
 02 å då dem började sjunga först vid då gudstjänst började
 03 dem sjöng när juldagsmorgon glimmar
 04 å ja började skaka
 05 de blev **en översvämning av känslor** du vet

Vidare använder sig Theodor vid två tillfällen av konstruktioner från engelskan som är mycket lika de konstruktioner man skulle använda på svenska. Trots stora likheter blir det inte riktigt rätt och därför också märkbart att delar kommer från ett annat språk. På en generell nivå är konstruktionerna likadana på engelska och svenska, men på en mer specifik nivå är de språkspecifika, konventionaliserade uttryck.

Det första exemplet på detta är när han säger ”han blev skjuten men inte ihjälskjuten, så jag tog vård om honom då”. På svenska skulle vi vanligtvis säga *ta hand om* istället för *ta vård om*. På engelska blir uttrycket *take care of* och direktöversättningen blir därför det som Theodor säger. Konstruktionerna blir på engelska och svenska följande: [VP PREP NP] och är således likadana.

Det andra exemplet gäller ett tillfälle då Theodor säger ”så det var för den skull hans far gjorde den här för mig” och syftar på en handjord pall. På svenska kan man också säga att man gör något *för* någon, men betydelsen blir inte riktigt densamma. I exempel 17 går det att se hur konstruktionerna på engelska och svenska ser ut.

Exempel 17.

[V ngt PREP ngn]

Do something for someone

= göra något **för** någon

[V ngt PREP ngn]

Make something for someone

= göra något **åt** någon

Det som går att utläsa från exemplet är alltså att konstruktionerna ser likadana ut, men att i engelskan är det verbet som är det betydelseskiljande element, och i svenskan är det prepositionen. Det vill säga, engelskans *make* och *do* blir alltid *göra* på svenska, och svenskans *för* och *åt* blir alltid *for* på engelska.

5.2.1.2. *Prepositioner*

Den här typen av uttryck handlar om att det är olika prepositioner som krävs i engelska och svenska alternativt att det inte krävs någon preposition alls i det ena språket. Ett exempel på detta är konstruktionen [V PLATS PREP TID]. Det vill säga att göra något på en särskild plats under en viss tid. Ett exempel på denna konstruktion skulle kunna vara *bo någonstans i tre dagar*. När Theodor uttrycker den här typen av mening använder han istället för prepositionen *i* prepositionen *för*. Ett exempel från intervjun med Theodor är följande utdrag.

Exempel 18. (01:20)

01 T vi va där emellan sextitre å sextisju

02 å då (...) kom vi tillbaka till Minneapolis

03 å vi bodde där **för** två år

Theodor använder sig av den här konstruktionen [PREP TID] med prepositionen *för* 6 gånger under samtalet med honom. Det som är intressant här är det faktum att konstruktionen på en generell nivå ser likadan ut för både engelska och svenska, det vill säga som följande [V PLATS PREP TID]. Går man till en lägre nivå ser det

annorlunda ut och engelskans konstruktion blir då [V PLATS for TID] medan svenskans blir [V PLATS i TID].

En annan typ av konstruktion som används i intervjun är en där prepositioner som anger positioner eller riktningar används felaktigt. Det finns tre exempel på detta och de prepositioner som används av Theodor är *inom*, *framför*, *omkring* och *till*. För att illustrera användningen av dessa in intervjun följer här fyra exempel.

Exempel 19. (34:02)

[V PREPinside PLACE] [V PREP*in* i PLATS]

Walk/run inside the house Gå/springa *in* i huset

01 T men han åkte cykel

02 du vet dem som har stor framhjul å liten bakhjul

03 å å Per hade aldrig sett någon cykel förut

04 de va första cykel som fanns i område här

05 å den här han åkte förbi på på vagnsspår å han rökte cigarr

06 å berättelsen var att Per

07 han sprang **inom** huset

08 han va mycke upprörd han ropte (xx xx)

Även här, precis som vi såg i exempel 15 bland andra, så är konstruktionen densamma för de båda språken på en generell nivå, men på den lägre nivån skiljer de sig åt. I det här exemplet går det alltså att se att han har använt sig av den engelska lexikala konstruktionen *inside* och översatt den till svenska. På svenska används prepositionen *in i* i den här konstruktionen, och översättningen *inom* fungerar således inte här, även om *inside* kan översättas till *inom*.

Exempel 20. (21:28)

[V PREP NP] [V ADV NP]

Stand in front of the bus Stå längst fram i bussen

01 T å då vi åkte på buss vi va femtifem människor

02 då vi åkte igenom Kairo klockan fyra

03 i mitten av Kairo då stod von Rosen upp **framför** i bussen

I exempel 20 använder Theodor ordet *framför* för att beskriva att någon ställde sig längst fram i bussen. Det man skulle säga på engelska här är troligen *at the front of* eller *in front of*. Här blir konstruktionerna olika i svenska och engelska även på den mer generella nivån.

Exempel 21. (38:39)

[VERB PREP	around NP]	[VERB PREP	runt NP]
Walk/run	around the corner	Gå/spinga	runt hörnet
01 T	å ja har märkt också då man		
02	ja när man kommer på gatan i Addis Abeba		
03	de händer mång gång då man kom omkring hörnet		
04	å man fick träffa en svensk som man kände inte igen		

I exempel 21 pratar Theodor om hur han ibland kunde gå omkring i Addis Abeba och plötsligt träffa en svensk han inte kände. Han beskriver hur man skulle gå *omkring* ett hörn, då han på engelska skulle säga *around*. På svenska skulle vi vanligtvis säga *runt* hörnet, men översätter vi *around* kan det också bli *omkring*. På en generell nivå är konstruktionerna likadana men på en lägre nivå ser vi hur de skiljer sig åt.

Exempel 22. (48:56)

[ADJ PREP	NP]	[ADJ	NP]
Close to the	ground.	Nära	marken.
01 T	för du vet de va farligt för dem		
02	man får flyga så lågt ner		
03	just så nära till marken		

I exempel 22 berättar Theodor en historia om en flygning som behövde ske nära marken, vilket han uttrycker genom att säga *nära till maken*. Det är en direktöversättning från engelskans *close to the ground*. Men i svenskan krävs ingen preposition där och vi skulle istället nöja oss med att säga *nära marken*. Här skiljer sig språken således åt.

5.2.2. *Jessica*

Jessica använder ett mycket litet antal konstruktioner från engelskan, det sker endast vid fyra tillfällen med två olika konstruktioner. Dessa används två gånger vardera. I exempel 23 pratar hon om sin farmor och hennes föräldrar.

Exempel 23. Adoptiva föräldrar (03:20)

	[ADJ N]	[N]
	Adoptive parents	Adoptivföräldrar
01 J	hon hon va adopterad uhm som (...) liten	
02	å hennes föräldrar	
03	adoptiva föräldrar	
04	kom från Sverige	

Jessica refererar i utdraget i exempel 23 till sin farmors föräldrar som *adoptiva föräldrar*. På svenska skulle vi säga *adoptivföräldrar*. Konstruktionen är inte densamma som går att se i exemplet, då det på engelska är ett adjektiv och ett substantiv, medan det på svenska är ett sammansatt substantiv. Förvisso är orden *adoptiv* på svenska och *adoptive* på engelska båda adjektiv som används tillsammans med substantiv, men skillnaden är att man på svenska måste foga ihop adjektivet *adoptiv* med ett substantiv, det kan inte stå för sig själv. På engelska står *adoptive* för sig själv och skulle här följas av *parents*. Jessica har således böjt adjektivet så som man skulle göra med vilket annat adjektiv som helst som kan stå för sig själv.

I exempel 24 pratar Jessica om sin släkt i Sverige och att hon träffade dem när hon var i Sverige senast.

Exempel 24. When I last was (19:33)

01 J	uhm men ja har nyligen
02	uhm fått kontakt me dom
03	ja bodde hos dom ett par dagar
04	när ja sist var i Sverige för tre år sen

Här berättar Jessica alltså att hon var i Sverige för tre år sedan, och hon använder den engelska ordföljden *when I last was in Sweden*. Alla ord är rätt i det hon säger, men de är placerade i en annan ordning än vad som fungerar på svenska. På svenska skulle man säga *när jag var i Sverige sist*. Ordet *sist* måste flyttas till sist i meningen för att bli korrekt på svenska.

5.2.3. *Inger*

I intervjun med Inger använder hon sig av någon typ av engelsk konstruktion i sin svenska vid 15 tillfällen. Det är konstruktioner av olika typer och inkluderar kategorierna *verb* och *substantiv*.

5.2.3.1. *Verb*

Den vanligaste formen av konstruktioner från engelskan hos Inger är verb. Vid flera tillfällen används verb i hennes intervju som inte vanligtvis används på det sättet i svenskan.

För det första använder Inger vid två tillfällen uttrycket *tar svenska* eller *tog svenska* som ett sätt att beskriva att hon har studerat svenska. På engelska uttrycks detta genom att man säger *take Swedish* eller *take a class*.

För det andra använder hon vid två tillfällen två ganska lika uttryck. Ena gången säger hon att hennes moster ringer för att *kolla in* och andra gången säger hon att många ringde för att *kolla på* henne. Exempel 25 illustrerar detta tydligare.

Exempel 25. Kolla in & kolla på (14:34)

- 01 I hon ringde mig nästan varje vecka
- 02 å hon vill **kolla in** å säga
- 03 hur går de e du förkyld läser du äter
- 04 å de var nånting som var ganska nytt för mig
- 05 att har så många som ringde å **kollade på** mig

Hon beskriver i utdraget att hennes moster och andra släktingar ringer henne för att försäkra sig om att allt är bra och för att kolla hur hon har det. Inger uttrycker som sagt var detta genom att säga *kolla in* och *kolla på*. På engelska kan man uttrycka

samma sak genom att säga dels *check in* men också *check on someone*. På svenska skulle det möjligen fungera att säga *kolla till någon* men det är inte den strukturen som används här.

Slutligen säger Inger vid ett tillfälle när hon pratar om en kör hon arbetar med att den *kommer tillsammans sex gånger* i betydelsen att alla medverkande i kören träffas sex gånger. På engelska skulle man säga *the choir comes together six times*. Konstruktionerna för engelska respektive svenska blir följande: [V ADV] *come together* och [V] *ses/träffas*.

5.2.3.2. Substantiv

Inger använder vid ett tillfälle substantivet *lycklig* på ett sätt som tycks komma från det engelska ordet *lucky*. I exempel 26 pratar hon om att hon har ett svenskt personnummer.

Exempel 26. Lycklig (04:33)

- 01 I uhm ja var ja e såhär
 02 tycker ja e jätte uhm **lycklig** att
 03 min pappa han hade skrivit upp alla oss me svensk staten
 04 så ja har personnummer

Inger säger alltså att hon är *lycklig* att hennes pappa ordnade så att hon fick ett svenskt personnummer. Detta skulle kunna komma från ordet *lucky*, det vill säga att hon tycker att hon har haft tur att hennes pappa ordnade detta. Denna tolkning kommer från det faktum att hon innan säger att hon *tycker* att hon är lycklig. I andra fall skulle man nog säga *är lycklig*.

Vid två andra tillfällen används engelska konstruktioner med substantiv på ett för svenskan okonventionellt sätt. De substantiv hon använder är *klass* och *publiken*. I exemplen nedan följer en redogörelse för hur Inger använder dessa.

Exempel 27. Klass (03:29)

[V PREP in NP class] [V PREP på NP lektion]

To be in class. Att vara på lektion.

01 I å på så sätt å vis var de när ja när ja **var i klass**

02 å dom hade frågor om om nånting va rätt eller fel

03 ja visste inte regeln men ja sa nej den låter rätt

Konstruktionerna är likadana i båda språk på en generell nivå. Däremot används ordet *klass* här istället för *lektion*, vilket vi kan anta kommer från engelskans *class*. Vidare kan vi se att konstruktionerna skiljer sig åt på så sätt att de har olika prepositioner.

I exempel 28 pratar Inger om ett offentligt luciatåg och beskriver på vilken plats de brukar ha det varje år, vilket har föregåtts av att hon beskriver ett privat luciatåg de har för anställda och anhöriga.

Exempel 28. Publiken (26:19)

[V something PREP someone] [V något PREP någon]

Perform for the public. Uppträda för offentligheten.

01 I å sen har vi en till som vi har på uhm (xx) lutheran church

02 i downtown Minneapolis

03 å de e den som man har för **publiken** om man ska säga

04 å de e ungefär sexhundra folk som kommer till den

Konstruktionen är återigen egentligen densamma på både engelska och svenska då det handlar om att göra något för någon, här dessutom med samma preposition i de båda. Meningen ”Den som man har för publiken” är inte grammatiskt felaktig, men det framgår av kontexten att det inte är publiken som egentligen åsyftas här. Istället har formen på engelskans *the public* överförts till den svenska konstruktionen.

6. Diskussion

Genom att undersöka den svenska som tre svenskamerikaner talar har det varit möjligt att se vissa mönster i deras språkanvändning när det kommer till kodväxling och konstruktioner från engelskan. De mönstren kommer att diskuteras här. Vidare kommer de forskningsfrågor som presenterades i början av uppsatsen att fungera som grund för diskussionen. Resultaten kommer också att diskuteras i relation till de teorier som har utvecklats av Poplack och Myers-Scotton. Diskussionen är indelad i två delar där den första fokuserar på kodväxling och den andra på engelska konstruktioner i svenskan. De frågor studien ämnar besvara är följande:

1. I vilken utsträckning kodväxlar informanterna när de pratar svenska?
2. Är det möjligt att utröna mönster angående de lingvistiska kontexter som informanterna kodväxlar i? Vilka är i sådana fall dessa?
3. I vilken utsträckning använder informanterna konstruktioner från engelskan när de pratar svenska och vilken typ av konstruktioner är det de lånar?

6.1. Kodväxling

Resultaten visar att alla tre informanter använder sig av kodväxling när de talar, om än i olika utsträckning och på olika sätt. Allra vanligast i materialet är att enstaka ord kodväxlas, men även flerordssekvenser förekommer hos alla informanter. Theodor och Inger kodväxlar mest och gör det 19 respektive 21 gånger under sina intervjuer, medan Jessica kodväxlar 10 gånger.

I relation till Poplacks teori om syntaktiska restriktioner när det kommer till kodväxling tycks både morfemvillkoret och ekvivalensvillkoret (1980:585-586) uppfyllas här. Bundna morfem från det ena språket fogas aldrig samman med fria morfem i det andra språket i materialet, och kodväxling sker endast då de båda språkens ordföljd följs åt. Myers-Scottons morfemföljdsprincip och systemmorfemsprincip (1993:83,98) är dock inte applicerbara här, på grund av att inga blandade konstituenten förekommer. Precis som nämndes innan så fogas inte bundna och fria morfem från de båda språken ihop, och Myers-Scottons principer är således inte relevanta här.

När det kommer till Myers-Scotttons IS-hierarkihypotes (1993:144) däremot tycks den inte stämma. Hon menar att så kallade IS-konstituenten inte kan tillhandahålla central information i en mening, vilket inte är fallet i det här materialet. Parks (2013:301) forskning visar liknande resultat och hon redogör för att IS-konstituenten i hennes material utgörs av både subjektfraser och verbfraser. Myers-Scotttons hypotes om att IS-konstituenten ofta är idiomatiska uttryck eller lexikaliserade fraser verkar ha mer bäring här.

Den största gruppen av kodväxlade ord är de *specialiserade orden*, det vill säga de ord som kan kräva någon form av specialiserad kunskap. Denna typ av kodväxlingar står för 22 av de totalt 50 kodväxlingar som görs. Trots att materialet är så litet att resultaten inte kan vara kvantitativt signifikanta kan det vara intressant att diskutera varför fördelningen mellan olika typer av kodväxlade ord ser ut som den gör. Informanterna i den här studien är som nämndes tidigare talare av ett arvsspråk, vilket kan påverka resultaten. Montrul (2010b:294) menar att det kan vara svårt för en talare av ett arvsspråk att utveckla en akademisk nivå av språket, då de sällan har lärt sig språket i skolan. Detta skulle således kunna vara en förklaring till att det är just det specialiserade ordförrådet som kräver flest antal kodväxlingar. Detta har dock begränsad relevans för Jessica och Ingers resultat då de båda har fått någon form av undervisning i svenska, även om det inte garanterar en akademisk nivå i språket. Det är också relevant att påpeka att den näst största gruppen, *vardagliga ord*, består av 16 kodväxlingar och således inte är särskilt mycket mindre.

En kodväxling som sker ett antal gånger hos Inger har här kategoriserats som *specialiserad* men skulle kanske även ha kunnat gå in under *vardaglig*. Denna kodväxling är hennes användning av uttrycken *head star boy* och *lead star boy* (se exempel 10). Det är ett koncept som inte finns på svenska men som ändå tar sitt ursprung i den svenska traditionen med luciatåg och stjärngossar. Hedblom (1968:109) beskriver i sitt material att ord som lånades från engelskan ofta var sådana som stod för koncept som var nya för svenskamerikanerna, alltså sådant de inte redan hade ett ord för. Detta är också vad som tycks ha hänt här.

Jag vill också ta upp vad Hasselmo kallar för *urspårning* (1974:115), vilket potentiellt kan vara anledningen till ett par av de flerordssekvenser Inger använder sig av. En urspårning innebär att kodväxlingen utlöses av något, till exempel att man först

kodväxlar endast ett ord och att andra följer därefter av ren reflex. Alla hennes val av flerordssekvenser skulle dock inte kategoriseras som urspårningar, då anledningen till att de används tycks vara att de är fasta uttryck av olika slag, till exempel *youth and family coordinator*, vilket är hennes titel. Det vore underligt om hon sa *youth och familje-koordinator* till exempel, på grund av att det är ett fast uttryck i hennes vokabulär. När hon däremot säger *yeah so I would say lucia å midsommar* skulle man kunna hypotisera att det löses ut av användningen av *yeah* i början av uttalandet. *Yeah* används bara vid tre tillfällen av Inger, och två av dessa följs av uttalanden helt på engelska.

Till sist kommer nu sociala aspekter av kodväxling att tas upp. Jessica är den informant som kodväxlar minst antal gånger, vilket bara är hälften så många gånger som både Theodor och Inger. I frågeformuläret skriver Jessica ”The more time passes after the year I spent in Sweden, the more I find myself blending Swedish and English with friends who are fluent in both languages”. Hon påpekar också under intervjun att ”jag pratar inte så ofta om mitt jobb på svenska så det är lite ordförråd som saknas” efter att hon har behövt kodväxla för att uttrycka sig. Detta fungerar väl med tanken om att domäner styr vilket språk som används, att olika språk ibland används inom olika områden och för att uttrycka olika saker (Clyne 2003:45). Jessica är således den som kodväxlar minst men också den enda som på något sätt kommenterar det.

Hasselmo (1974:193) menar att närvaron av en intervjuare kan påverka samtalet, då det, som Jessica uttrycker det, inte är ett samtal med *friends who are fluent in both languages*. En intervjusituation är ofta mer formell än ett samtal mellan vänner till exempel. Framförallt kan det vara så att informanterna vid intervjutillfället kände press att visa upp sin svenska på bästa sätt, då de visste att de spelades in med syfte att bevara just amerikansvenskan. Vidare menar Bell (1984:167) att talare anpassar sig efter den de talar med. Då Jessica visste att hennes och intervjuarnas språkbakgrund skiljde sig åt kan hon ha känt tveksamhet inför att inkorporera engelska i sin svenska.

6.2. Engelska konstruktioner i svenskan

Resultatet av undersökningen visar att användningen av engelska konstruktioner i svenskan hos de här tre svenskamerikanerna är ungefär lika vanligt som användningen

av kodväxling. Theodor använder sig av engelska konstruktioner 21 gånger, Jessica använder det 4 gånger och Inger använder 15 stycken. Det är vanligt i materialet att samma konstruktion används flera gånger och antalet konstruktioner som anges för varje informant är därför det totala antalet och inte antalet unika konstruktioner som förekommer. Till exempel använder sig Theodor av konstruktionen [V PLATS PREP TID] med ordet *för* istället för *i* som man brukar göra på svenska, hela 6 gånger. Just denna konstruktion är dessutom något som enligt Larsson et al. (2012:277) hör till en amerikansvensk standard. Dock dyker den inte upp varken hos Jessica eller Inger.

Resultaten visar också att det inte sällan är engelska konstruktioner som på den generella nivån är likadana som de svenska som lånas in (se exempel 16 och 27). Det är på den språkspecifika nivån de sedan skiljer sig åt. Detta är dock inte alltid fallet, och det finns flertalet tillfällen där konstruktionerna från de båda språken inte matchar (se exempel 19 och 22). Det är svårt att generalisera kring vilken typ av konstruktioner som lånas då det är olika för varje informant.

Något som liknar mönstret vi såg även vid kodväxlingen är det faktum att Jessica återigen använder minst antal. Det som skiljer henne från Theodor och Inger är att hon började lära sig svenska när hon var åtta, medan de andra två hade svenskan närvarandra parallellt med engelskan från det att de var barn. Den här undersökningen är inte tillräcklig i sitt omfång eller i sitt djup för att kunna dra slutsatser kring om det är det som är anledningen både till det mindre antalet kodväxlingar och till det mindre antalet användningar av konstruktioner från engelskan. Det är icke desto mindre intressant, men inte något som går att svara på här.

Goldberg (2013:26) menar att de konstruktioner människor har i sitt mentala lexikon förenklar språkanvändningen då det tros gå snabbare att ta fram och använda en färdig konstruktion än att bygga ihop ord från grunden. Detta kan vara en anledning till det förhållandevis höga antal konstruktioner som används i det här materialet. Konstruktionerna finns redan i deras mentala lexikon och det verkar således rimligt att plocka fram dem och använda dem. Kanske är detta ett tecken på det Sebba (2009:52) kallar för ett blandat system, snarare än två separata grammatiska system.

Både Myers-Scotton (2013:218) och Backus och Dorleijn (2009:85) skriver om ett koncept som kallas för *lånöversättningar*, vilket innebär att ett ord eller till exempel idiomatiskt uttryck översätts och används tillsammans med den struktur

ordet eller uttrycket innehar på originalspråket. Ett sådant exempel från de engelska konstruktionerna i det här materialet skulle kunna vara uttrycket *en översvämning av känslor*, som Theodor använder.

Sammanfattningsvis tycks användningen av engelska konstruktioner i amerikansvenskan vara relativt vanlig, åtminstone lika vanlig som att använda kodväxlingar. Vidare är det också vanligt att de engelska konstruktioner som används är likadana som deras svenska motsvarigheter, men konstruktioner som inte är likadana förekommer också, om än inte riktigt lika ofta i det här materialet.

7. Slutsats

Den här studien har som syfte att undersöka tre individers amerikansvenska ur aspekterna kodväxling och engelska konstruktioner. Målet var dels att utröna i vilken utsträckning de båda används i den amerikansvenska som talas i mitt material, och dels att försöka dra slutsatser kring vilka lingvistiska kontexter informanterna kodväxlar i. Alla frågeställningar besvarades med hjälp av transkribering och analys av intervjuer, samt frågeformulär.

Den första och andra frågan relaterar till informanternas kodväxling. Resultaten visar att kodväxling förekommer hos alla tre informanter, men att det förekommer dubbelt så många gånger i Theodors och Ingers intervjuer som i Jessicas. Detta skulle kunna bero på de deras olika språkbakgrund, och det faktum att Jessica är den som haft mest undervisning i svenska, samt att hon är den enda informanten i materialet som inte växte upp med svenskan närvarande i hemmet. Den allra vanligaste typen av kodväxling i materialet är *specialiserade ord*. Dessa ord är sådana som inte tillhör de allra vanligaste orden i svenskan, men som i vissa fall ändå inte är jätteovanliga. Tätt följt av *specialiserade ord* kommer *vardagliga ord*, som också är en ganska stor kategori.

Den tredje frågan handlar om engelska konstruktioner i amerikansvenskan, och resultaten är att de används i ungefär lika stor utsträckning som kodväxling. Återigen är Jessica den som använder minst antal med sina 4 konstruktioner, medan Inger och Theodor använder ungefär 15 respektive 21 stycken. Ofta, men inte alltid, använder

informanterna engelska konstruktioner som på en generell nivå är likadana som de svenska konstruktionerna, men som på en mer specifik nivå skiljer sig.

Slutligen är undersökningen begränsad i sitt omfång och det går därför inte att generalisera till större grupper än just de tre personer som inkluderas här. För att få en djupare förståelse av framförallt användningen av engelska konstruktioner i amerikansvenskan måste språkanvändningen hos en större grupp undersökas. Det hade varit spännande att se hur resterande personer i materialet från projektet Svenskan i Amerika använder sig av engelska konstruktioner i sin svenska. Jag hoppas på en sådan mer allomfattande studie i framtiden.

8. Litteraturförteckning

- Aalberse, Suzanne & Pieter Muysken 2013. *Perspectives on heritage languages*. Position paper for the Leeuwenhorst Workshop on Heritage Languages, Netherlands, January 23-25, 2013. <http://www.ru.nl/linc/news_and_events/events/workshop-structural/#PositionPaper>. Hämtat 1 december 2017.
- Alfonzetti, Giovanna 1998. The conversational dimension in code-switching between Italian and dialect in Sicily. In: Auer, Peter (ed.) *Code-Switching in Conversation. Language, interaction and identity*. London and New York: Routledge
- Andréasson, Maia, Lasson, Ida, Lyngfelt, Benjamin, Nilsson, Jenny & Tingsell, Sofia 2011. På jakt efter amerikansvenskan. *Svenskan beskrivning* 32:82-91.
- Auer, Peter 1995. The Pragmatics of Code-Switching: a Sequential Approach. In: Milroy, L., & Muysken, P. (eds) *One Speaker, Two Languages: Cross-Disciplinary Perspectives on Code-Switching*. Cambridge: Cambridge University Press. 115-135.
- Backus, Ad & Dorleijn, Margreet 2009. Loan translations versus code-switching. In: Bullock, B.E. & Toribio, A.J. (eds), 2009. *The Cambridge Handbook of Linguistic Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bell, Allan 1984. Language Style as Audience Design. *Language in Society*, 13(2), pp.145–204.
- Blom, Jan-Petter & Gumperz, John 1972. Social meaning in linguistic structure: codeswitching in Norway. I: Gumperz, John och Hymes, Dell. *Directions in Sociolinguistics*. Cambridge. 407 – 434.
- Bullock, Barbara E., & Toribio, Almeida Jacqueline 2009. Themes in the study of code-switching. In: Bullock, B.E. & Toribio, A.J. (eds), 2009. *The Cambridge Handbook of Linguistic Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Clyne, Michael 2003. *Dynamics of Language Contact: English and Immigrant Languages*. Cambridge: Cambridge University Press
- Goldberg, Adele E. 2013. Constructionist Approaches. I: Hoffmann, Thomas & Trousdale, Graeme (eds) 2013. *The Oxford Handbook of Construction Grammar*. New York: Oxford University Press.
- Hammarberg, B., 2014. Constructions of comparison in Swedish: Quantitative dominance patterns in acquisition and use. *Constructions*, 1(5), pp.1–15.
- Hasselmo, Nils 1974. *Amerikasvenska. En bok om språkutvecklingen i Svensk-Amerika*. (Skrifter utg. Av Svenska språknämnden 51.) Stockholm: Esselte Studium.
- Hedblom, Folke 1963. The Swedish Speech Recording Expedition in the Middle West 1962. *Swedish-American Historical Quarterly*, 2:1963.

- Hedblom, Folke 1965. Swedish Speech and Popular Tradition in America. A Report from the Uppsala Tape Recording Expedition 1964. *Swedish-American Historical Quarterly*. 3:1965.
- Hedblom, Folke 1968. Swedish Speech in an English Setting: Some Observations on and Aspects of Immigrant Environments in America. *Leeds Studies in English*, n.s. 2. pp. 97-114.
- Landqvist, Hans & Tingsell, Sofia 2016. Flerspråkighet och språkväxling i skönlitteratur på svenska: att analysera kontexten för litterära verk. I: Björklund, Siv & Lönnroth, Harry (red.), *Språkmöten och skönlitteratur. Perspektiv på litterär flerspråkighet*, p. 33-53. Vaasa: VAKKI.
- Larsson, Ida, Tingsell, Sofia, Andréasson, Maia, Lyngfelt, Benjamin & Nilsson, Jenny 2012. Amerikasvenskan förr och nu. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift*, 2:2012, Specialnummer: Norsk språk i Amerika.
- Larsson, Ida, Tingsell, Sofia & Andréasson, Maia 2015. Variation and Change in American Swedish. I: Johannessen, Janne & Salmons, Joseph (red.), *Germanic Heritage Languages in North America: Acquisition, attrition and change*. Philadelphia: John Benjamins
- Linell, Per 2011. Samtalskulturer. Kommunikativa verksamhetstyper i samhället. Volym 1. (Studies in Language and Culture No. 18.) Linköping: Institutionen för kultur och kommunikation, Linköpings universitet.
- Loenheim, Lisa, Lyngfelt, Benjamin, Olofsson, Joel, Prentice, Julia & Tingsell, Sofia 2016. Constructicography meets (second) language education. On constructions in teaching aids and the usefulness of a Swedish constructicon. In: De Knop, Sabine & Gilquin, Gaëtanelle (eds), *Applied construction grammar*, p. 327-356. Berlin: De Gruyter Mouton.
- Lyngfelt, Benjamin et al., 2014. Ett svenskt konstruktikon. Grammatik möter lexikon. *Svenskans beskrivning - Förhandlingar vid Trettiotredje sammankomsten för svenskans beskrivning*. Helsingfors den 15–17 maj 2013. 268-279.
- Lyngfelt, Benjamin & Forsberg, Markus 2012. *Ett svenskt konstruktikon. Utgångspunkter och preliminära ramar*. (GU-ISS-2012-02.) Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet.
- Lyngfelt, Benjamin & Sköldberg, Emma 2013. Lexikon och konstruktikon - ett konstruktionsgrammatiskt perspektiv på lexikografi. *LexicoNordica* 20:75-91.
- Lyngfelt, Benjamin & Wide, Camilla, 2014. Introduction: Constructionist approaches to Swedish. *Constructions*, 1(1), pp.1–6.
- Mahootian, Shahrzad 2005. Linguistic change and social meaning: Codeswitching in the media. *International Journal of Bilingualism*, 9(3-4), pp.361–375.
- Montrul, Silvina 2010a. Current Issues in Heritage Language Acquisition. *Annual Review of Applied Linguistics* 30, pp. 3–23.
- Montrul, Silvina 2010b. Dominant language transfer in adult language learners and heritage speakers. *Second Language Research* 26(3), pp. 293-327.

- Myers-Scotton, Carol 1993. *Duelling Languages. Grammatical Structure in Code-switching*. Oxford.
- Myers-Scotton, Carol 2006. *Multiple voices. An Introduction to Bilingualism*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Norrby, Catrin 2014. Svenskan i världen. Globala och lokala perspektiv. I: Lindström, Jan, Henricson, Sofie, Huhtala, Anne, Kukkonen, Pirjo, Lehti-Eklund, Hanna & Lindholm, Camilla (red.), *Svenskans beskrivning 33*, 1–15. Helsingfors: Finska, finskugriska och nordiska institutionen, Helsingfors universitet.
- Park, Hyeon-Sook 2013. Kodväxling som grammatiskt fenomen – exemplet svenska-koreanska. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*, p. 281-309. Lund: Studentlitteratur.
- Pfaff, Carol W., 1979. Constraints on Language Mixing: Intrasentential Code-Switching and Borrowing in Spanish/English. *Language: Journal of the Linguistic Society of America*, 55(2), pp.291–318.
- Poplack, Shana 1980. Sometimes I'll start a sentence in Spanish Y TERMINO EN ESPAÑOL: toward a typology of code-switching. *Linguistics* 18. 581-618.
- Sebba, Mark 2009. On the notions of congruence and convergence in code-switching. In: Bullock, B.E. & Toribio, A.J. (eds), 2009. *The Cambridge Handbook of Linguistic Code-switching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bilaga 1

Transkriptionsnyckel

(...) paus, oavsett vilken längd

(xx) hörbart ord

(xx xx) flera hörbara ord i följd

Bilaga 2

Theodor

	Nationer och nationaliteter	Specialiserade ord	Flerordssekvenser	Vardagliga ord
1.	Cameroon	Technical college	We're hanging out	Until
2.	Cameroonian	Plant	Copy some	Dollars
3.	Volksvagn bug	Depression		Licence
4.	West Africa	Engineer		Passport
5.		Steam engineers		(flyg)pilots
6.		Orderly		Acres
7.		Engineer		
8.		Poacher		
9.		Enviral myocharditis		

Jessica

	Nationer och nationaliteter	Specialiserade ord	Flerordssekvenser	Vardagliga ord
1.		Immersion	Like outdoor games	Lawn games
2.		Credit		Ten
3.		Graphic design		Miles
4.		Social media		Trilogy
5.		Elementary school		

Inger

	Nationer och nationaliteter	Specialiserade ord	Flerordssekvenser	Vardagliga ord
1.	Mexicans	Tool and die maker	Phillipines sotuhern Sweden or South America or wherever	International students
2.	Swedish americans	Curator	Youth and family program coordinator	Southern
3.		The lead star boy	Trick or treating	Nationality
4.		Head star boy	Yeah so I would say Lucia å midsommar	Natural
5.		Commitee	Yeah uhm catch him in the act	Legos
6.		Lead star boy		Generation
7.		Rolling pin		
8.		Decoy		